Dosarul nr. 2c-70/23;
2-23078452-32-2c-31052023

H O T Ă R Î R E
ÎN NUMELE LEGII

24 iunie 2024 or. Ialoveni

Judecătoria Hîncești (sediul Ialoveni)
În componenţa:
Președintele şedinţei, judecătorul: Natalia Doroftei
Grefier: Lilia Crețu

a examinat în şedinţă publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată concretizată depusă de „Gristin Grup" S.R.L. către „Gistal" S.R.L., cu privire la încasarea dobînzii de întîrziere şi a cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 31.05.2023, reclamantul „Gristin Grup" S.R.L. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, ulterior completată către „Gistal" S.R.L., cu privire la încasarea dobînzii de întîrziere şi a cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reprezentantul reclamantului a invocat că, la data de ***** între "GRISTIN GRUP" SRL şi "GISTAL" SRL, s-a încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.1. În temeiul contractului menţionat " GRISTIN GRUP" SRL a livrat, iar "GISTAL" SRL a primit marfa - ciocolată, conform facturilor flscale eliberate. Astfel, "GRISTIN GRUP" SRL a livrat, iar "GISTAL" SRL a primit marfa conform facturilor fiscale:

- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 64 350,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 4500,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 3450,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 12 600,00 lei;
- seria/nr.KV *****din ***** în sumă totală de 4 950,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 8 550,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 8400,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 5550,00 lei;
- seria/nr.KV*****din *****în sumă totală de 8400,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 7950,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 8550,00 lei;
- seria/nr.KV ***** din *****în sumă totală de 11 640,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 10 080,00 lei.

A menționat că, "GISTAL" SRL a efectuat transferuri către "GRISTIN GRUP" SRL pentru marfa livrată, conform dispozițiilor de plată din *****- suma de 16 000 lei; din *****-

suma de 16 350 lei, iar la ***** ”GISTAL” SRL a restituit către "GRISTIN GRUP” SRL marfa cu termenul de valabilitate expirat în sumă de 14 106,00 lei.

A relatat că, deși ”GRISTIN GRUP” SRL a livrat către ”GISTAL” SRL marfa în sumă totală de 158 970,00 lei, ”GISTAL” SRL a transferat către ”GRISTIN GRUP” SRL doar suma de 32 350,00 lei şi a restituit marfa în valoare de 14 106,00 lei, în total - 46 456,00 lei. La data scadențelor pârâtul nu şi-a onorat obligațiile pecuniare faţă de reclamant. Reclamantul a încercat să înțeleagă de fiecare dată dificultățile financiare invocate de administratorul pârâtului şi a continuat conștiincios să-şi onoreze obligațiunile contractuale.

A specificat că, la data de *****”GISTAL” SRL înregistra restanță la plata facturilor pentru marfa livrată de către ”GRISTIN GRUP” SRL în sumă totală de 112 514,00 lei. Ca consecință a nerespectării de către ”GISTAL” SRL a termenelor de plată conform contractului încheiat şi a facturilor eliberate, reclamantul zilnic suportă pierderi esenţiale şi datorează la rândul său daune-interese partenerilor săi de afaceri.

A indicat că, conform prevederilor legale, debitorul urma să-şi onoreze obligațiile de achitare pentru marfa livrată fără a fi somat, or, data pentru executarea obligației este stabilită expres în contractul încheiat între părţi. Conform p.2.2 din contractul încheiat, părțile, de comun acord, au stabilit ca metoda şi condițiile de plată pentru marfa, să fie achitate de către cumpărător, vânzătorului, în termen de 15 zile bancare de la emiterea/semnarea fiecărei facturi fiscale.

A menționat că, debitorul este de drept în întârziere şi deci nu este necesară somaţia în cazul în care contractul sau legea conține indicații concrete privitoare la o dată calendaristică a executării obligaţiei, iar contractul de vânzare-cumpărare încheiat între părţi presupune metoda şi condiţiile de plată pentru marfa - să fie achitată de către cumpărător vânzătorului la o dată prestabilită - în termen de 15 zile bancare de la emiterea/semnarea fiecării facturi fiscale. Prin urmare, termenul de executare a obligaţiilor contractuale de achitare a costului mărfii livrate pentru fiecare factură este de 15 zile bancare, iar pârâtul este în întârziere începând cu a șaisprezecea zi bancară de la emiterea/semnarea fiecărei facturi.

A indicat că, în temeiul contractului semnat şi ținând cont de neonorarea obligațiunilor asumate de către ”GISTAL” SRL, a fost efectuat calculul dobânzii de întârziere pentru sumele neachitate până la moment, conform termenelor depăşite pentru sumele din fiecăre factură. Concomitent, s-a efectuat calculul, luând în considerație cele 15 zile bancare de la semnarea fiecărei facturi.

A invocat că, pentru întârzierea de a-şi onora obligațiunile contractuale de plată, admisă de către ”GISTAL” SRL dobânda de întârziere pentru perioada *****la restanța neachitată în termen de către pârât constituie 37 664,48 lei.

Conform p.7.1 din contract, litigiile care pot apărea cu privire la prezentul contract şi din prezentul contract, părţile le vor soluționa pe calea negocierilor (amiabilă). In cazul imposibilității de soluționare a litigiilor pe calea negocierilor (amiabilă), ele vor fi examinate prin intermediul instanțelor naţionale de judecată.

Consideră că, reclamantul a dat dovadă de un comportament loial, de numeroase ori a contactat pârâtul pentru soluţionarea prealabilă a litigiului, însă acesta de fiecare dată facea promisiuni că va rambursa datoria, ceea ce nu a avut loc. La *****am transmis contra semnătură administratorului pârâtului o reclamație, prin care a propus să semneze actul de verificare pentru decontările reciproce pentru perioada până la *****şi să restituie benevol datoria acumulată conform contractului din ***** şi facturilor prezentate.

A indicat că, la data de ***** pârâtul a transferat către reclamant datoria contractuală în mărime de 112 514,00 lei. Astfel că către data de *****dobânda de întârziere constituia 48 801,83 lei, sumă care o solicită spre încasare, precum şi majorarea taxei de stat achitată la suma de 5 203,46 lei, şi încasarea cheltuielilor pentru asistenţa juridică în mărime de 15 000 lei, suportate în prezenta pricină şi achitate de către reclamant la *****.

Ulterior, la *****, ”GRIST1N GRUP” SRL și concretizat cerințele menționînd că la *****, „GISTAL” SRL a achitat datoria contractuală în mărime de 112 514,00 lei.

Respectiv, reclamantul solicită de a încasa din contul pârâtului „GISTAL” SRL în beneficiul”GRIST1N GRUP” SRL dobânda de întârziere în sumă de 48 801,83 lei; cheltuielile de judecare a cauzei, inclusiv pentru plata taxei de stat în mărime de 5203,46 lei şi cheltuielile pentru asistenţa juridică în mărime de 15 000 lei, suportate în prezenta pricină şi achitate de către reclamant la *****, precum și suma de 220 lei ca cheltuieli pentru extrasele primite de la ASP.

3. În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului SRL ”Gristin Grup”, avocatul Ala Grigoraș a susținut acțiunea înaintată pledînd pentru admiterea acesteia pe motivele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată.

4. În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului SRL ”Gistal”, nu s-a prezentat, deși a fost citat legal. În temeiul art. 206 Cod de procedură civilă, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa reprezentantului pîrîtului.

Aprecierea instanței de judecată:

5. Audiind opinia reprezentantului reclamantului, examinând cererea de chemare în judecată și materialele dosarului în raport cu normele legale aplicabile speței, instanța de judecată consideră că cererea de chemare în judecată este întemeiată și urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

6. În conformitate cu prevederile art.118 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

7. Conform art.121 și art.122 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului. Circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

8. În conformitate cu art.130 alin.(1)-(4), art.240 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluționarea cauzei.

9. Conform prevederilor art.312 alin.(1),(2) Cod civil, consimțământul este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic. Consimțământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat.

10. Conform art.774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

11. Conform art.775 alin.(1) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

12. Conform art.858 alin.(2) Cod civil, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

13. În baza dispozițiilor art.992 alin.(1) și (2) Cod civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sînt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

14. Conform art.1108 alin.(1) Cod civil, prin contractul de vînzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit.

15. Astfel, s-a constatat că la data de *****între „Gristin Grup” SRL şi „Gistal” SRL, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 1 în temeiul căruia, primul a livrat iar ultimul a primit marfă conform facturilor fiscale eliberate.

16. Instanța atestă că „Gristin Grup” SRL în calitate de vânzător, şi-a onorat integral obligațiile contractuale, fapt confirmat prin facturile fiscale:

- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 64 350,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 4500,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 3450,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 12 600,00 lei;
- seria/nr.KV *****din ***** în sumă totală de 4 950,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 8 550,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 8400,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 5550,00 lei;
- seria/nr.KV*****din *****în sumă totală de 8400,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 7950,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 8550,00 lei;
- seria/nr.KV ***** din *****în sumă totală de 11 640,00 lei;
- seria/nr.KV *****din *****în sumă totală de 10 080,00 lei.

17. Totodată, conform cererii de concretizare a acțiunii, reclamantul a indicat că la ***** pârâtul „Gistal” SRL a achitat în contul „Gristin Grup” SRL, datoria contractuală în mărime de 112 514,00 lei.

18. Astfel la situația din ***** pârâtul „GISTAL” SRL înregistra datoria față de reclamantul ”GRIST1N GRUP” SRL, formată din dobânda de întârziere în sumă de 48 801,83 lei, calculată pentru perioada *****până la *****.

19. Conform prevederilor art.874 alin.(1) Cod civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin.(2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

20. Art.942 alin.(1),(2) Cod civil stipulează că În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale.

21. Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

22. Reieșind din faptul că la data scadențelor pârâtul nu și-a oorat obligațiile pecuniare față de reclamant, instanța de judecată consideră că reclamantul este îndreptățit de a pretinde la încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada *****- *****, în sumă de 48 801,83 lei.

23. Instanța de judecată menționează că dobânda de întârziere este o sancțiune specifică de drept civil, care se manifestă în cadrul răspunderii contractuale sau delictuale, atunci când debitorul nu execută în termen obligațiile pecuniare față de creditor.

24. Astfel, dobânda de întârziere poate fi solicitată în cazul neexecutării obligației asumate, indiferent de faptul dacă dobânda a fost sau nu stipulată în contract, deoarece prin lipsa de folosință a unei sume de bani, i se provoacă părții un prejudiciu, în cazul neachitării în termenul stabilit.

25. Potrivit calculului prezentat de reclamant referitor la dobânda de întârziere, a fost calculată o dobândă de întârziere la suma de 48 801,83 lei pentru perioada *****– *****în mărime de 48 801,83 lei.

26. În context, dat fiind faptul că la caz, a fost constatat faptul că pârâtul „GISTAL” SRL nu a restituit sumele solicitate cu titlu de datorie în termen, „Gristin Grup” SRL este îndreptățită la încasarea dobânzii de întârziere, motiv din care, instanța consideră întemeiată solicitarea privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 48 801,83 lei.

27. În conformitate cu prevederile art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut câştig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţi admise din pretenţii.

28. Potrivit art. 82 Cod de procedură civilă cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

29. În temeiul art.90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.

30. În acord cu prevederile art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a

avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

31. Conform ordinului de plată nr.33 din 31.05.2023 și a ordinului de plată nr.*****din *****, se confirmă faptul că reclamantul „Gristin Grup" SRL a achitat suma de 5 205,35 lei cu titlu de taxă de stat.

32. Totodată, potrivit ordinului de încasare a numerarului nr.13619656 din 09.06.2023, se confirmă faptul că „Gristin Grup" SRL a suportat cheltuieli pentru eliberarea Extrasului din Registrul persoanelor juridice în mărime de 220 lei.

33. Prin urmare, în condiția admiterii acțiunii înaintate „Gristin Grup" SRL, instanţa de judecată consideră necesar de a încasa în beneficiul „Gristin Grup" de la „Gistal" S.R.L., cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 5 205,35 lei și cheltuieli pentru eliberarea Extrasului din Registrul persoanelor juridice în mărime de 220 lei.

34. În conformitate cu art.96 alin.(1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Prevederile alin.(1^1) al articolului nominalizat stipulează că cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

35. În ședința de judecată, reclamantul „Gristin Grup" SRL a fost reprezentată de către avocatul Ala Grigoraș conform mandatului avocațial nr. ***** din *****iar potrivit bonului de plată din *****, nr*****au fost achitate serviciile de asistență juridică în cuantum de 15 000 lei.

36. În prevederile pct.16 al Recomandării privind cuantumul onorariilor avocaților şi compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, aprobată prin decizia nr.2 din 30.03.2012 a Consiliului Uniunii Avocaţilor, pentru probarea cheltuielilor suportate şi prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea, care pretinde compensarea cheltuielilor, a dovezii achitării onorariilor avocaţilor, lista detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora.

37. Sub acest aspect, instanţa de judecată reiterează că pornind de la practica şi jurisprudenţa dezvoltată de CtEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislație; lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

38. Raportând cele descrise la dispozițiile normelor legale citate supra, instanța de judecată menționează că, pretenția referitor la compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 15 000 de lei urmează a fi admisă în parte, și anume, cu încasarea de la „Gistal" S.R.L. a sumei de 10 000 lei, care este una efectivă, reală, necesară, rezonabilă și proporțională cu munca depusă.

39. Or, de către partea reclamantă nu a fost prezentată listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

40. În această ordine de idei, instanța de judecată relevă și jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, care, fiind confruntată cu soluţionarea cauzelor Boicenco vs. Moldova şi SRL ,,Oferta Plus" vs. Moldova, a rambursat societăţilor reclamante cheltuielile pentru asistența juridică, notând caracterul real, necesar şi rezonabil al sumelor solicitate prin raportare la complexitatea cauzei şi aportul considerabil al avocaţilor. Totodată, Înalta Curte a mai statuat că nu ţine de competenţa sa de a se expune asupra acordului cu privire la onorarii. În conformitate cu jurisprudenţa sa, ea urmează să stabilească dacă costurile şi cheltuielile au fost necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime (Amihalachioaie c. Moldovei).

41. Din considerentele expuse raportate la normele de drept legale, instanța de judecată va admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Gristin Grup" S.R.L., din motivele expuse mai sus.

42. În conformitate cu prevederile art.art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

hotărăşte:

Cererea de chemare în judecată concretizată înaintată de „Gristin Grup" S.R.L. către „Gistal" S.R.L., cu privire la încasarea dobînzii de întîrziere şi a cheltuielilor de judecată, se admite parțial.

Se încasează de la „Gistal" S.R.L. în beneficiul „Gristin Grup" S.R.L., dobînda de întîrziere în mărime de 48 801,83 (patruzeci și opt mii opt sute unu,83 bani) lei.

Se încasează de la „Gistal" S.R.L. în beneficiul „Gristin Grup" S.R.L., cheltuielile de judecată în sumă de 5 205,35 (cinci mii două sute cinci,35 bani) lei, constituită din taxa de stat achitată la depunerea cererilor de chemare în judecată, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 10 000 (zece mii) lei și alte cheltuieli aferente procesului de judecată, în sumă de 220 (două sute douăzeci) lei.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău prin intermediul Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni), în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărîrii.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul **Natalia Doroftei**